

ЛЯСКОВЕЦ

ОБЩИНСКА ХРОНИКА

01 - 28 февруари 2009 година

брой 2, година II

ОДОБРЕН Е ОЩЕ ЕДИН ПРОЕКТ НА ОБЩИНА ЛЯСКОВЕЦ

Община Лясковец получи одобрение на проект за обновяване и модернизация на читалище „Земеделец-1899“ в село Козаревец по Оперативна програма „Регионално развитие“. Предвижда се общината да получи **559 340 лева** за подобряване на условията за развитие на културно-образователната и творческа дейност на територията на община Лясковец, разширяване на социалния обхват на читалищната дейност и улесняване на достъпа за хора в неравностойно положение.

Проектът включва цялостна реконструкция на читалищната сграда, външен ремонт - ремонт на покрив и фасади, подмяна на дограми, изграждане на подходи за хора с увреждания, вътрешен ремонт, подмяна на ВИК и ел. инсталации, изграждане на нова отоплителна инсталация и оформяне на околното пространство.

Модернизацията на читалището включва създаване

и развитие на нови услуги, съобразени с потребностите на местното население. Проектът предвижда обособяване на информационен център, зала за етнографски експозиции, ремонт на театралния салон, обособяване на конферентна зала и зали за срещи и творческа дейност на местното население, ремонт на библиотеката и обособяване на читални за деца и възрастни. С осигуреното финансиране ще бъде закупено оборудване за осъществяване на културно-образователните и информационни дейности на читалището, както и за развитие на новите услуги.

С реализацията на проекта читалището на село Козаревец ще се превърне в динамично и съвременно средище на местната общност, което да съхрани културната идентичност на селото и да я запази за бъдещите поколения. Предвижда се проектът да бъде реализиран в

рамките на 18 месеца, като партньор на общината е читалище „Земеделец-1899“ в село Козаревец. Подготвен бе договор за безвъзмездна финансова помощ и кмета на община Лясковец, заедно с проектантския екип бяха поканени в Министерството на регионалното развитие и благоустройството за подписването му.

Само за последната година лясковската общинска администрация е разработила и подала проекти на обща стойност над 26 милиона лева по оперативните програми и други финансиращи институции. В общината е получена информация, че още един проект на община Лясковец е също класиран, но поради изчерпване на наличния финансов ресурс по мярката за образователна инфраструктура, за момента не може да бъде финансиран. Той е за реконструкция на двете начални училища в града - НУ „Ц. Гинчев“ и НУ „Н. Козлев“.

МУЗЕЙНА СБИРКА БЕ ЕКСПОНИРАНА В СОУ „МАКСИМ РАЙКОВИЧ“

Най-голямото училище в Лясковец, СОУ „Максим Райкович“, в края на октомври миналата година, спечели проект с наименованието „Живеем в настоящето с мисъл за бъдещето и ревностно съхранявайки спомена за миналото“. Проектът е с координатор помощник-директора на гимназията г-жа Мария Хайдутова и е на стойност 2000 хиляди лева. С помощта на сформирания училищен екип, проектът е реализиран успешно, въпреки съвсем краткия срок за изпълнение - ноември, декември и януари. По реализацията му заедно с координатора, работиха и учителите по изобразително изкуство, биология и информатика - Анита Костадинова, Гинка Гюзелева и Мариана Жилиева. Крайният срок за приключването на работата по този проект бе 31 януари. На 28 януари, в резултат на изпълнението на проекта, в корпус I на училището се състоя церемония по откриването на музейна сбирка, съдържаща фотоси, награди, грамоти и ордени, предмети, изработени от настоящи и бивши ученици, учителски бележници на учители-пенсионери, документи на видни личности, възпитаници на училището, справки за реализацията на завършилите випуски, както и експонати от бивши училищни униформи.

Една от основните цели на проекта - мотивиране и изграждане на самочувствие и чувство за гордост у учениците при поддържане на училищните традиции, бе изпълнена. При откриване на музейната експозиция, преизвайки лентата, директорът Н. Кожухаров, пожела на присъстващите да пазят и обогатяват изградената и действаща вече сбирка. Първият гост, който допринесе за това, бе дългогодишният преподавател, вече пенсиониран учител, г-жа Ганка Кисьова. Тя увеличи с още един експонат музейната сбирка, като дари няколко перодръжки, остаряло вече приспособление за писане, „но това е нещо, с което все пак се е пишло в миналото“, каза тя.

След тържественото откриване на музейната сбирка, гостите сред които г-н Г. Петров, зам. кмет на община Лясковец и учители-пенсионери, поздравиха ръководството на училището, разгледаха експонатите и всеки получи новият отличителен знак - монограм, който е из-

работен с цел определяне принадлежността на ученици и учители към СОУ „М. Райкович“, което всъщност е още една малка част от многото задачи по реализацията на проекта.

На срещата-разговор, която училищното ръководство бе организирано, в п. одължение на два часа директорът, общинското ръководство и учители-пенсионери се потопиха в спомени за минали години на успехи и победи, които училището е постигнало. Училището е имало трима директори - Гено Джамбазов, Димитър Арабаджиев, а от 1989 година до днес директор е Николай Кожухаров.

С помощта на присъстващите пенсионирани учители, настоящи преподаватели се върнаха назад, за да извървят заедно пътя от далечната 1965 година, от създаването на училищната сграда до настоящия момент, в който възпитаници на училището са около 600 ученика, разпределени в 27 паралелки. Оттогава до наши дни училището е извървяло труден път на развитие, но благодарение на професионализма и упорития труд на възпитателите, то е познало многобройни успехи. Безспорно, според всички участници в дискусиата, най-големият от всички успехи през годините е постигането на съгласие и единодушно мнение сред тогавашните партийни дейци, да се пригоди сградата на партийния дом за учебен процес и да бъде премахнато дотогава съществуващото неудобство с двуместното обучение. Така се обособява корпус II на СОУ „М. Райкович“ за учачи се в горен курс на обучение /8-11 клас/ с 9 класни стаи, 5 кабинета, помощни зали, физкултурен салон и др.

В разговора бяха отбелязани дати и събития с определено значение, като например награждаването с грамота за активно участие в В Републикански преглед на училищата, обявяването му за училище - модел за окръг В. Търново през 1969 г., награждаването му с орден „Кирил и Методий“ I степен по случай 100 години от основаването му през 1971 година, обявяването на училището за окръжен първенец, редица златни медали и първи места за ученици и училищни отбори. Всички тези награди, ордени и грамоти са подредени в музейната експози-

ция. Има обособен кът и с фотоси на съществувалите по онова време 14 училищни кръжока, кът с лика на патрона Максим Райкович и портретите на директорите и т. н.

Директорът Н. Кожухаров, в задъшевената атмосфера на разговора, пренесъл всички във възра на спомени, отбеляза, че най-важното днес е да се работи упорито за решаването на проблемите, защото все пак има какво да се желае за подобряване живота в училище - а това може да се постигне с кандидатстването по проект. Стана ясно какви са основните бъдещи цели, които си поставя ръководството на училището. Заедно с община Лясковец да кандидатства по проект, с помощта на който да се развива в бъдеще дейността на фанфарния и мажоретния състав, защото нашите деца са таланти и трябва да следваме примера на родоорховските от духовия оркестър при СОУ „Вичо Грънчаров“. Друга неотложна задача за реализиране е да се спечелят средства и за подобряването на спортната база на училището.

А момента СОУ „М. Райкович“ работи по четири проекта, сподели още директорът и от думите му стана ясно, че ще продължават упорито в тази насока.

КОЗАРЕВЧАНИ ВДИГНАХА ЕРГЕНСКА СВАТБА

В Козаревец още живее един по езически неударжим в лицността си празник, един невероятен ритуал, пълен с емоции и вълнуващи преживявания за всички жители на селото, в името на това да се множат семействата и да намаляват ергените. Поколения наред в Козаревец, са участвали в обредната игра „Ергенска вартоломеева сватба“.

Ритуалът „мъжка сватба“ се е появил в селото през 1930 г. Близо 60 г. през месец февруари козаревчани от правили предизвикателство към местните ергени и те да надаят брачния комот. Към 1989 г. традицията е на рушена.

След 18-годишно прекъсване, преди година, ритуалът отново бе възроден. „Мъжката сватба“ се прави обикновено на 2 февруари и в нея участват само мъже-ергени. Тази година тя се състоя на 7 февруари.

Миналата - 2008 година, ритуалът бе възстановен по спомени на участници в предишни сватбени шествия и с помощта на читалищни архивни материали и снимки, но най-вече с огромното желание на 37-те козаревчани, решили да превърнат ергенската сватба в невероятна зрелище, пресъздавайки различни персонажи от народния бит.

Вартоломеевата сватба започна в ранната съботна утрин в центъра на селото с типичния ритуал - бръснене на младоженеца. На уречения ден „сватбарите“ направила обичайната обиколка из селото, отидоха за куموвете и взеха официално с всичките почести и ритуални действия булката. Карнавалното шествие беше придружено с жива музика. Всички ритуали, наричания и пожелания са шарж на истинската сватба. Всичко по обичая се прави наобратно, с цел предизвикване на ергените да въстпят в брак през тази календарна година.

На обяд, в дванадесет часа, започна тържествената церемония по „въстпването в брак“. „Попът“ венча „двойката“ върху импровизирана сцена на открития мегдан с размяна на халки и клетви за върност, а после бяха обявени и „даровете“ на родата.

След кръшното сватбено хоро, което се изви по повелата на традицията, Ергенската сватба приключи с почерпка на старите ергени, в чест на „младоженците“ и с всеобщо веселие за всички жители и гости на селото.

На 19 февруари пред барелефа на Левски се състоя възпоменателна церемония, посветена на 136-та годишнина от гибелта на Апостола на Свободата. Панахида в памет на Йеродякон Игнатий - Васил Левски, отслужиха свещениците от Лясковец - отец Ангел и отец Валентин. Ритуалът продължи с тематичната програма, посветена на Деня за всенародна почит към най-великия син на България - Вокална група „Бели ружи“ изля одата „Обесването на Васил Левски“. Слово за подвига на най-значимата фигура в българската история, произнесе председателят на Общински комитет „В. Левски“ - Димитър Байчев.

Ритуалът приключи с поднасяне на венци и цветя, в знак на преклонение пред личността на Апостола. Представители на ОБС, общинска администрация, партии и организации, както и много ученици и граждани почетоха паметта на загиналия за свободата на България революционер.

В същия ден - 19 февруари своята почит и преклонение към Левски показа и най-малките лясковчани. В ЦДГ „Пчелица“ група „Мики Маус“ представи урок по родолюбие под наслов „Аз вече съм голям и за Левски моят знам“. В него малчуганите разказаха за живота и делото на Апостола и нарисираха портрета му с цветя.

ТРИФОН ЗАРЕЗАН В ЛЯСКОВЕЦ

Всяка година в чест на традиционния за град Лясковец празник Трифон Зарезан, се провежда конкурс "Най-хубаво домашно вино". Той се провежда в Музея на градинарството, но някои лясковчани си спомнят, че още преди около 20 години, на открито в центъра на града, са се избирали най-добрите майстори на червената напитка.

Тази година за трети път в съревнованието бяха включени, освен червени, и бели вина. Право на участие в конкурса имаха, както жители на Лясковец, така и граждани от община Горна Оряховица. Съсе-

дите обаче не опитаха късмета си в съревнованието. Всичките 31 на брой вина, бяха на лясковски производители, като 24 от тях бяха червени, 6 - бели и едно розе. Участваха и три дами. Компетентна комисия от дегустатори, с председател инж. Маргарита Георгиева и членове Стефан Димиев, Свилен Георгиев и Димитър Димов, оценяваше качествата на представените вина. По статут конкурсът предвижда парични награди за класиралите се на I, II и III място в двата раздела за бели и за червени вина. На I място за най-хубаво бяло домашно вино се класира Николай Дермишков, негов подгласник е Ивайло Йорданов, а трето място журито отреди на една от трите дами - Димитринка Качамакова, която участва с розе.

На I място за най-хубаво червено домашно вино се класира Борислав Банов с проба №13 и това беше числото на късмета за него в петък - 13 февруари. Банов, оказва се, е признат майстор-винар, тъй като за 7-ми път си отива с една от призовите награди от този конкурс. Второ

место в категорията за червени вина бе присъдено на още една от жените участнички - Олга Дермишкова.

Трето място получи най-младият участник в съревнованието - Пламен Качамаков.

Грамоти и награди на победителите връчи кметът на община Лясковец д-р Ивелина Гецова на празничния концерт в читалище "Напредък-1870", гр. Лясковец. В концерта участваха Състав за стари градски песни "Бели ружи", с худ. ръководител Димитър Русев, Детска вокална група "Звънчета", с ръководител Мария Петрова, Балетна школа "Ритъм" с балетен педагог Валя Атанасова, Танцов състав "Дъга" с худ. ръководител Иванка Несторова - всички при читалище "Напредък-1870" Лясковец, също и местните фолклорни колективи при селските читалища и певчески групи при клубовете на пенсионера от съставните на общината села - Женски народен хор, с. Мерданя, добриядската Певческа група "Еделвайс", Вокална група "Младост" - с. Козаревец, Вокална група при Клуб на пенсионера "Златна есен" и Детска вокална група "Звънчета" с. Джулюница.

Тържественото откриване на празника бе на 14 февруари на Ланджов двор и започна с водосвет за здраве и берекет, който отслужиха отец Богдан и отец

Ангел. Гости на тържеството бяха народния представител Мариана Костадинова, областния управител Тошко Никифоров, неговия заместник Дяна Петрова, Христо Христов - председател на общинския съвет В. Търново и областен лидер на ПП ГЕРБ, заместник-кмет на Г. Оряховица Пламен Георгиев, управители на фирми, общински съветници и почетни граждани. Д-р Гецова поздравя всички лясковчани и гости. В словото си тя пожела плодотворна година и много труд, за да продължи Лясковец да се гордее с чудните си вина. Тържеството се раздвижи с кръшни хора и народно веселие на мегдана на Ланджов двор. 300 литра бял пелин организираните осигуриха за вдигане градуца на настроението в мразовития ден. След церемонията, пред Музея на градинарството, върволица от хора - общинско ръководство, гости и желаещи да се включат в шествието, се отправиха съпроводени с жива музика към лозето за ритуалното зарязване. Там Димитър Цветков, облечен в народна носия, произнесе наричаня за берекет и прикани гостите да зарежат и приляят лозата с вино.

След като свиха по една лозова пръчка, зарязващите отчулваха по къшей от обредната пита и приливайки корените на лозите, наричаха ритуалните пожелания, които завършиха с думите "Да бъде!"

ЦЪРКВАТА "СВ. АТАНАС" В ЛЯСКОВЕЦ Е НАПЪЛНО РЕКОНСТРУИРАНА

Църквата "Св. Атанас" в Лясковец е напълно обновена, след спечелен проект и отпуснати средства от Министерството на Емел Етем. Ремонтните работи започнаха в началото на декември миналата 2008 година и въпреки зимния сезон, приключиха успешно в средата на февруари. Новият облик на църквата впечатлява не само с хубавата снежно-бяла мазилка, но и със силното осветление, което придава още по-величествен вид на храма, кацнал на най-високото място в т. нар. от лясковчани махала Свети Атанас. Осветлението и пътеката в двора, изработена от пясъчен камък, са подарък от фирмата изпълнител, това сподели отец Валентин.

Останалите ремонтни работи, предвидени по проекта са на стойност 192 хи-

ляди лева. Средствата, отпуснати от Министерството на държавната политика при бедствия, аварии и катастрофи, са получени със съдействието на общинското ръководство и благодарение на великотърновския митрополит и свещеника, служещ в църквата Св. Атанас. Такъв цялостен ремонт не е правен от повече от 80 години. Извършвани са частични ремонтни работи, които само са предпазвали християнската обител от по-скорошно разрушаване.

Освещаването на новия храм беше на 22 февруари. То започна още рано сутринта с тържествена литургия. Негово Високопреосвещенство великотърновския митрополит Григорий в съслужие с още седем свещеници от Лясковец и околността, извършиха осветяването. Празникът продължи няколко часа. На литургията присъстваха кмета на общината д-р Гецова, зам. кмета Г. Петров и председателя на общинския съвет-Лясковец П. Славчев. Да почетат празника се бяха събрали много миряни, въпреки февруарския студ.

По думите на отец Валентин, такова осветяване не е имало в Лясковец и региона от много години насам.

Отец Валентин съобщава на гражданите, че след откриване на обновения храм, същия ще отваря врати без почивен ден от 8.00 до 18.00 часа.

НАШИ ДЕЦА ПОКАЗАХА АКТЬОРСКО МАЙСТОРСТВО НА РУСКИ И АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

В седмата на февруари в старата столица се проведе IX Областен Фестивал на детското и юношеското театрално творчество. В голямата зала на община Велико Търново се събраха ученици от различни училища от областта. Фестивалът имаше конкурсен характер и това бе деветото му издание, като тази година за пръв път инспекторатът организира още два прегледа - на немски и английски език.

Деца от лясковска община участваха в прегледите по руски и английски език. Учениците от ОУ "П. Р. Славейков" село Джулюница се оказаха най-добри в произношението на руските слова и владеенето на руската граматика. Те участваха със сборна група - ученици от трети до осми клас и представиха отлично община Лясковец, като спечелиха първо място в съревнованието между 10 областни училища, поставили пиеси на руски език. Към края на месец април джулонските млади актьори ще представят общината ни на Националния преглед на

руските театри, който ще се проведе в Руския културно-информационен център в София.

С английски постановки във фестивала се извиха 11 колектива от различни училища на територията на област Велико Търново. Два от тях бяха наши колективи. Във Фестивала се включиха децата от НУ "Никола Козлев" и НУ "Цани Гинчев".

Учениците от НУ "Никола Козлев" представиха драматизация по приказката "Снежанка" с ръководител Мариела Терзиева, а тези от НУ "Цани Гинчев" се

И НАЙ-МАЛКИТЕ ЗНАЯТ ЗА ТРИФОН ЗАРЕЗАН

Във връзка с изпълнението на проект "История и традиции на Лясковец за европейско бъдеще", в който участват ученици от трите училища в града, едно от училищата - НУ "Н. Козлев", подготви в навечерието на празника Трифон Зарезан, тематична програма с кукли, типични за лясковския празничен фолклор. Деца от трети и четвърти клас, под ръководството на Ст. Язджиева, разучиха и възпроизведоха, чрез самостоятелно изработени кукли местни традиции и обичаи, характерни за празника Трифон Зарезан. Пред представителите на общинското ръководство, на сдружение "Българско образователно общество" и своите съученици и учители, седемте малки актьори възпроизведоха ритула "зарязване". Освен, че сами са изработили куклите, децата от клуб "Млади таланти", бяха научили и наричанята, които стопаните на лозето произнасят, приливайки с вино лозите в празничния ден. Един от актьорите от група "Театър на куклите" - ученичката Михаела Иванова, бе нарисувала и картина, която изобразява отиващи-

те на нивата лозари, облечени в традиционни народни носии, с бълклички в ръце.

Тази проява на учениците е само малка част от многото дейности, които подготвят и които реализират ученици и преподаватели, съсредоточени в клубовете по интереси. Общо 100 са децата, работещи по проекта, разпределени в шест групи.

Проектът стартира в началото на октомври, с партньорството на община Лясковец и Българско образователно общество и е на стойност 27 720 лв, от които 23 100 са от европейския социален фонд.

НА КРАТКО

Центърът за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/ при община Лясковец организира на 10 февруари 2009 година кръгла маса на тема "Какво е за нас любовта".

Кръглата маса бе посветена на Деня на влюбените - 14 февруари и се състоя в конферентната зала на Музея на градинарството. Организаторите, екипът на ЦСРИ - педагог, социален работник и психолог бяха поканили за участници в кръглата маса младежи и девойки на възраст 14-15 години, ученици от училищата на територията на община Лясковец - от СОУ "М. Райкович" и от основните училища в село Джулюница, Козаревец и Добри дял. Целта на дискусиата бе да се установи разбиране за понятието "любов" и да се открият в диалога различните гледни точки за представянето на партньорските взаимоотношения в сложната съвременна среда. Около два часа млади хора се включиха в тази изява и разговаряха разпалено по някои от поставените въпроси.

През месец февруари се проведе общинският кръг на ученическите игри. В тях взеха участие отбори на училищата от община Лясковец. Срещата по хандбал беше между отборите на СОУ "Максим Райкович" гр. Лясковец и ОУ "П. Р. Славейков" с. Джулюница - момчета V-VII клас. Победител стана отборът на СОУ "Максим Райкович". Среща си дадоха и отборите по волейбол, като в нея участваха младежите от СОУ "Максим Райкович" гр. Лясковец, ОУ "Иван Вазов" с. Добри дял и ОУ "Св. св. Кирил и Методий" с. Козаревец. Във волейболната игра се съревноваваха по-големи ученици от класовете VIII-X. Победител е отново отборът на СОУ "М. Райкович". Първа позиция зае и баскетболният тим на момичетата от V-VII клас на гимназията, които се класират за областния кръг директно, поради липса на друг отбор.